

ARHEOLOOGILISED
VÄLITÖÖD
EESTIS

ARCHAEOLOGICAL
FIELD WORKS
IN ESTONIA

1997

Koostanud ja toimetanud
Ülle Tamla

Muinsuskaitseinspeksioon
Tallinn 1997

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU
SUNDEKSEMPLAR

© 1998 Muinsuskaitseinspektsioon
Uus 18, Tallinn, EE-0001, Eesti
Makett: Ivar Leimus

ISSN 1406-3972
ISBN 9985-50-225-6

Trükitud AS Pakett trükikojas. T 151
Laki 17, Tallinn

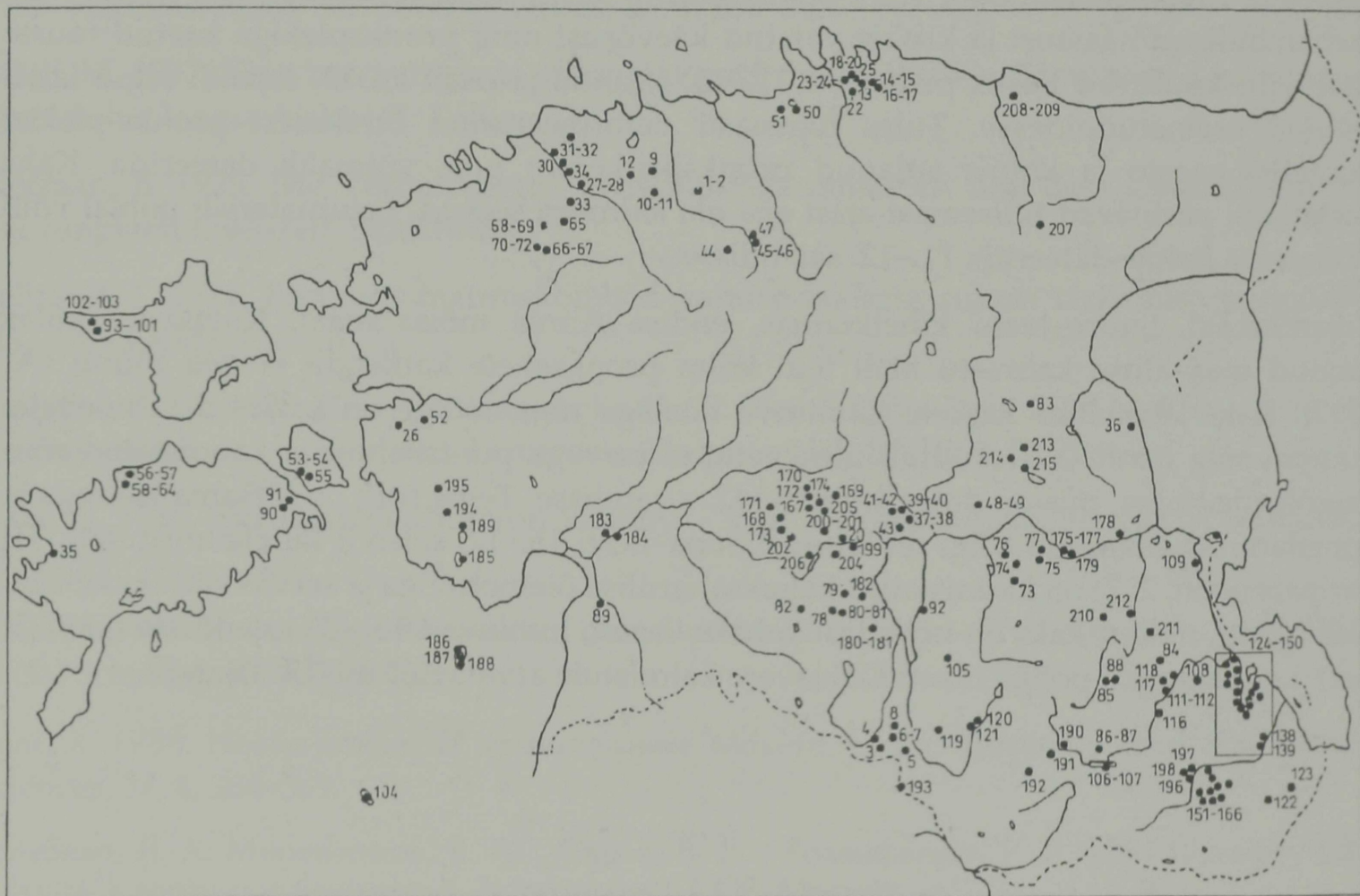
1997. AASTA ARHEOLOOGILISED INSPEKTSIOONID

Arvis KIRISTAJA, Andres TVAURI ja Andres VINDI

Ajaloo Instituut (Institute of History), Rüütli 6, EE-0001 Tallinn, Eesti (Estonia).

Tartu Ülikool, Arheoloogia Kabinet (University of Tartu, Chair of Archaeology), Lossi 3, EE-2400 Tartu, Eesti (Estonia).

Ajaloo Instituudi, Eesti Ajaloomuuseumi, Muinsuskaitseinspeksiooni ja Tartu Ülikooli Arheoloogia Kabineti 1997. aastal korraldatud arheoloogilistel inspeksioonidel selgitati välja 243 uut kinnismuistist: 146 asulakohta, 17 kivikalmet, 17 maa-alust kalmistut, 17 väikese-lohulist kultusekivi, 9 muinaspõldude kompleksi, 4 sadamakohta, 2 kääbaskalmistut, 2 sepikoja aset, 2 linnamäge, 2 rauasulatuskohta, kirikuase, ohvriallikas, ohvripuu, kivirist ja ristiga kivi. Lisaks nimetatule fikseeriti 20 keraamika ja esemete leiukohta (joon.).

Joon. Arheoloogilistel inspeksioonidel 1997. aastal välja selgitatud kinnismuistised ja muinasesemete leiukohad.

Alljärgnevas esitatakse avastatud muististe loend lähtudes arheoloogia-arhiivis kasutatavast kihelkondlikust printsiibist, kuid arvestades praegu kehtivaid külanimesid. Loendis esinevate muististe dateeringud on enamasti esialgsed. Juhul, kui inspeksioonil saadi leide, on nimetatud fond või muuseum, kus leiud asuvad. Kõikide muististe puhul on märgitud selle avastaja nimi/nimed.

HARJU-JAANI

1. **Ubina II väikeselohuline kultusekivi.** Salu (end. Ubina) külas; end. karjalaudast 50 m loodes. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.
2. **Ubina III väikeselohuline kultusekivi.** Salu (end. Ubina) külas; end. karjalaudast 110 m põhjas. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.

HELME

3. **Aitsra asulakoht.** Aitsra külas; Jeti–Piiri teest kirdes, Jõku jõe kagukaldal. U. 150x140 m alal leidub rohkesti kivipurdu, loomaluutükke ja kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 520). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
4. **Jeti asulakoht.** Jeti külas; Õhne jõe idakaldal, Jeti–Patküla teest ja Kingu taluasemest lääne pool. U. 320x110 m alal leidub põlenud kivipurdu ja rohkesti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 519). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
5. **Piiri asulakoht.** Piiri külas; Ivaski taluhoonetest 300 m lääne pool. U. 180x80 m alal on ümbritsevast tumedam kultuurkihi laik, milles on mõned hävitatud kolde- või ahjuasemed. Asulakohalt leiti arvukalt kedral vormitud savinõude kilde ja 18. saj. vene denga (TÜ 516). Samast leiti veel 16. saj. pärinev aare, mis sisaldas 8 hõbedast rinnalehte, rinnalehe kanna, hõbekrõlli, pronksripatsi, merevaik- ja kaltsedonhelme (TÜ 556). Asulakoht pärineb 13.–18. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
6. **Puide I asulakoht.** Puide külas; Valga–Tõrva teest 550 m läänes, Jõku jõest 80 m kagus. Kultuurkihti on näha liivasel põllul tumedama, u. 150x50 m laiguna. Selles leidub põlenud kivipurdu ja söetükikesi ning laiali küntud kolde- või ahjuase. Leiti käsitsi ja kedral vormitud savinõude kilde ning noa katke (TÜ 557). 9.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

7. **Puide II asulakoht.** Puide külas; Valga–Tõrva teest 1 km lääne pool, Jõku jõest 320 m lõunas, Jõku talust 200 m idas. Kultuurkiht eraldub ümbritsevast u. 150x50 m tumedama laiguna. Selles leidub rohkesti põlenud kive, kivipurdu ja söetükikesi. Täheledatai laiali küntud kolde– või ahjuasemeid. Leiti kedral vormitud savinõude kilde, pronks- traatidest käevõru ja pitsatsõrmus (TÜ 558). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
8. **Puide III asulakoht.** Puide külas; Valga–Tõrva tee edelaküljel, Jõku jõe kaldal, Romsle tallu suunduvate teede vahel. Ümbritsevast mul- last märgatavalt tumedamat kultuurkihti esineb laiguti u. 160x80 m alal. Leidub rohkesti põlenud kivipurdu ja söetükikesi. Täheledatai laiali küntud kolde– või ahjuasemeid. Leiti käsitsi vormitud, sh. kii- lapinnaliste savinõude kilde (TÜ 518). 5.–11. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

JÜRI

9. **Kurna–Mõisaküla väikeselohuline kultusekivi.** Kurna külas (end. Kurna–Mõisaküla); Tõnikse talust 800 m loodes, kivikalme nr. 430 lõunaservas. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.
10. **Nabala väikeselohuline kultusekivi.** Nabala külas. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.
11. **Nabala asulakoht.** Nabala külas; jõesängist idas, Tallinn – Nabala maanteest põhja pool. II a. t. A. Kivistik.
12. **Sausti asulakoht.** End. Sausti mõisapargis ja sellest põhja pool, u. 330x200 m alal. II a. t. A. Kivistik.

KADRINA

13. **Ilumäe põllukivihunnikud (3).** Ilumäe külas; Vihasoo–Palmse teest kirdes, “Hiieniinepuu” lähedal. V. Lang.
14. **Muike I–VII kalme.** Muike külas, Vihasoo–Palmse teest edelas. I kalme on kivikirst– või tarandkalme, II ja V– tarandkalmed, III–IV ja VI–VII– kivikirstkalmed. Inspektsioonileiud (AI 6304:1–6). Pronksiaja lõpp kuni eelrooma rauaaeg. V. Lang.
15. **Muike I–II fossiilne põld.** Muike külas; I kalme ümber (I) ja kalmete III–VI ümber (II). V. Lang.
16. **Palmse I põllustik.** Palmse külas. Noorem rauaaeg kuni keskaeg. V. Lang.

17. **Palmse väikeselohuline kultusekivi.** Palmse külas; "Vaha- e. Hundi-
dikivi". Kivil on 5–6 lohku. V. Lang.
18. **Tõugu fossiilsed põllud (II–III).** Tõugu külas; kalmetest nr. 2668–
2669 põhja–loodes (III). Leiud III kalmest (AI 6185:3). II a. t. I pool. V.
Lang.
19. **Tõugu II asula.** Tõugu külas, Vihasoo–Palmse teest põhjas. Inspekt-
sioonileiud (AI 6186). Vanem rauaaeg. V. Lang.
20. **Tõugu III asula.** Tõugu külas. Proovišurfist leiti savinõukilde (AI
6196). Vanem rauaaeg. V. Lang.
21. **Tõugu XI & XIV kalme.** Tõugu külas. XI kivikirstkalmest leiti põle-
tamata luid (AI 6197). XIV, kas hilise kivikirst- või varase tarandkal-
me šurfist leiti põletamata ja põletatud luid (AI 6198). Pronksiaja
lõpp. V. Lang.
22. **Uueküla asulakoht.** Uuekülas, Loobu jõest kirdes, Ilumäe kabelist
edelas. Leiud (AI 6195). V. Lang.
23. **Vatku I kiviaja asulakoht.** Vatku külas; arvatava kalme (nr. 2140)
juures ja sellest põhja ning ida pool põldudel. Leiti tulekivist noole-
ots, kvartsitükke ja laaste (AI 6182:1–3). Hilisneoliitikum (nöörikeraa-
mika kultuur). V. Lang.
24. **Vatku III–VI kivikirstkalme.** Vatku külas; II ja VII kivikalme (nr.
2690 ja 2134) läheduses. Proovišurfist leiti luid (AI 6184:1–2). Pronksi-
aja lõpp. V. Lang.
25. **Võhma kivikalmed (3).** Võhma külas; Kingu talu maal on 3 kivikal-
met: 2 kivikirst- ja 1 tarandkalme. V. Lang.

KARUSE

26. **Poanse maa–alune kalmistu.** Poanse külas; Kiviste talu õuel suure
kivi juures. 15.–17. saj. M. Mandel.

KEILA

27. **Jõgisoo asulakoht.** Keila jõe paremal kaldal, end. Jõgisoo mõisast
põhja pool, u. 300x200 m suurusel alal. II a. t. I pool. A. Kivistik.
28. **Jõgisoo kultusekivi.** Jõgisoo külas; Otsa talust 250 m põhjas. I a. t. e.
Kr. A. Kivistik.

29. **Kodasema kivikalme.** End. Hüüru mõisa Kodasema külas. Prooviauukudest saadi 11.–12. sajandi pronksehete jt. esemete katkeid (AI 6316:1–10). M. Tammet, T. Mägi.
30. **Kumna kultusekivi.** Kumna külas; Mõhku talust 130 m kirdes. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.
31. **Kütke asulakoht.** Kütke külas; Tooma ja Lepiku talude vahel u. 300x120 m alal. I a. t.–II a. t. I pool. M. Mandel, A. Kivistik.
32. **Kütke kultusekivi.** Kütke külas; Jaani talust 100 m lääne–edelas. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.
33. **Pällu kultusekivi.** Pällu külas; Männiku talust 200 m lõunas, Harutee–Ruila teest 60 m läänes. I a. t. e. Kr. M. Mandel.
34. **Valingu asulakoht.** End. Valingu mõisast põhja–kirde pool, kultuurkiht u. 280x160 m alal. II a. t. I pool. A. Kivistik.

KIHELKONNA

35. **Kihelkonna sadamakoht.** Kihelkonna asulas; Kihelkonna–Papisaare teest kirdes, Kihelkonna keskkooli hoonetest läänes. Muistis tehti kindlaks mullapuuri ja fosfaatanalüüside abil. M. Mägi, A. Kiristaja.

KODAVERE

36. **Haapsipea asulakoht.** Haapsipea külas; külavahetee ääres, Tõruvere külla suunduva tee otsast 250 m põhja pool. Musta, põlenud kive ja kivipurdu sisaldavat kultuurkihti leidub u. 40x20 m alal. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 626). 11.–17. saj. E. Tootsi.

KOLGA-JAANI

37. **Lalsi I kiviaja asulakoht.** Lalsi külas. Kaitsealusest Siimusaare kiviaja asulakohast u. 1,7 km loode pool, Rõika–Meleski tee kirdeküljel. Asulakoht paikneb u. 40 m ü. m. p. Asulakohta tähistavad 100x50 m liivasel alal arvukad tulekiviesemed ja nende töötlemisjäägid (TÜ 537). Leiti ka põlenud luid. Mesoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
38. **Lalsi II kiviaja asulakoht.** Lalsi külas. Siimusaare kiviaja asulakohast umbes 2 km loodes, Rõika–Meleski tee kirdeküljel. Asulakoht paikneb u. 40 m ü. m. p. Asulakohta tähistavad 200x70 m liivasel alal leiduvad arvukad tulekiviesemed ja nende töötlemisjäägid (TÜ 538). Leiti ka põlenud luid. Mesoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.

39. **Lalsi III kiviaja asulakoht.** Lalsi külas. Siimusaare kiviaja asulakoht umbes 3,4 km loodes, Rõika–Meleski tee kirdeküljel. Asulakoht paikneb u. 40 m ü. m. p. Asulakohta tähistavad 200x60 m liivasel alal leiduvad arvukad tulekiviesemed ja nende töötlemisjäägid (TÜ 539). Leiti ka põlenud luid. Mesoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
40. **Lalsi IV kiviaja asulakoht.** Endises Rõika asunduses, Rõika klaasivabriku tööliste barakkide ja Põltsamaa jõe vahelisel alal, Põltsamaa jõest u. 40 m kaugusel. Asulakoht paikneb u. 40 m ü. m. p. Asulakohta tähistavad 350x50 m alal leiduvad tulekiviesemed ja nende töötlemisjäägid (TÜ 540). Mesoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
41. **Lalsi V ja VI asulakoht.** Leie–Lätkalu teest 300–350 m ida pool, Meleski ojast u. 150–200 m edelas, endistest sovhoosi lautadest kagus. Asulakoha loodeosas (V) olevat kultuurkihti on näha ümbritsevast põllust tunduvalt tumedama laiguna, milles leidub põlenud kive ja kivipurdu. Leiti rohkesti savinõude kilde, enamasti käsitsi vormitud nõude tükke (TÜ 534). Leiti ka kiila pinnaga savinõude kilde. V asulakoht läheb kagu suunas üle VI asulakohaks. Selle alal on kultuurkiht nõrgine ja sisaldab palju põlenud kive ja kivipurdu. Kohati võib aimata segiküntud kolde– või ahjujäänuseid. Leiti rohkesti kedral vormitud keraamika kilde (TÜ 535). Mõlemate asulakohtade kultuurkiht katab u. 600x120 m ala. 9.–11. saj (V asulakoht), 11.–17. saj (VI asulakoht). A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
42. **Lalsi VII asulakoht.** Lalsi (end. Lalsi–Vanaküla) külas; Lalsi külast Rõika–Meleski tee suunduva tee mõlemal küljel, Kuusiku ja Välba talu vahel. Tumeda kultuurkihiga alalt leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 536). Kultuurkihi ulatust ei õnnestunud selgitada. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
43. **Leie kiviaja asulakoht.** Leie külas; Tartu–Viljandi maanteest 1 km põhja pool, Leie külast loode poole suunduva tee kirdeküljel, Leie ojast 100 m läänes. Asulakoht paikneb u. 40 m ü. m. p. U. 150x50 m alalt leiti mõned tulekivi töötlemisjääke ja nukleused (TÜ 613). Mesoliitikum. P. Halinen, A. Tvauri, U. Saluäär.

KOSE

44. **Harmi asulakoht.** Harmi külas. Asula tuumikala paikneb Harmi pargist kirde pool, jõe paremal kaldal u. 300x120 m suurusel territooriumil. Väheintensiivset kultuurkihti leidub laiguti tuumik-alast ida pool u. 600 m ulatuses kuni maanteeeni. I–II a. t. A. Kivistik.

45. **Kiruvere I asulakoht.** Kiruvere külas; Nuudi talust 570–630 m kagu pool, mõlemal pool teed u. 200x60 m alal. II a. t. I pool. M. Mandel, A. Kivistik, E. Russov.
46. **Kiruvere II asulakoht.** Kiruvere külas; Nuudi talust 200–270 m kagu pool, põllul, u. 130x70 m alal. II a. t. M. Mandel, A. Kivistik, E. Russov.
47. **Leistu asulakoht.** Leistu külas; Laane talust 100–150 m lõuna pool, u. 100x70 m alal, maantee loodeservas. II a. t. I pool. M. Mandel, A. Kivistik, E. Russov.

KURSI

48. **Laeva I kiviaja asulakoht.** Laeva (end. Valmaotsa) külas; Tallinn–Tartu maanteest 750 m edela pool, Liivaku ja Kunila talu maal, Liivaku talust 100 m lõunas. Asulakoht paikneb Laeva voore kagunõlval, u. 40 m ü. m. p. U. 140x70 m asulakoha ala tähistavad liivasel maapinnal leiduvad heledast tulekivist esemed ja nende töötlemisjäägid (TÜ 541). Mesoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.
49. **Laeva II kiviaja asulakoht.** Laeva (end. Laeva–Keskküla) külas; Tallinn–Tartu maanteest põhja pool, Laeva voore loodenõlval, 38–40 m ü. m. p. Liivasel maapinnal leiti tulekivi töötlemisjääke ja nöörkeraamika kild (TÜ 542). Asulakoha suurust ei õnnestunud kindlaks teha. Mesoliitikum ja neoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi, U. Saluäär.

KUUSALU

50. **Kalamäe II asulakoht.** Kalamäe külas; Kahala järve lõunapoolsel kaldal, u. 50 m veepiirist, Leedikõrve ühistu maal. Leiti keraamikat, raudesemeid ja sinine klaashelmes (AI 6192). Eelrooma rauaaja lõpp. K. Deemant, G. Vedru.
51. **Sõitme I kiviaja asulakoht.** Sõitme külas; Reimiku talu maal. Leiti kvartsitükke ja kiviesemeid (AI 6191). Mesoliitikum. M. Tohver, G. Vedru.

LIHULA

52. **Lihula asulakoht.** Lihula linnas; Veski tänava ääres, enamasti kagu poole jäävatel põllulappidel, surnuaiast ida–kirdes u. 100x60 m ala. I a. t.–II a. t. algus. M. Mandel.

MUHU

53. **Linnuse asulakoht.** Linnuse külas, Muhu maalinnast 200 m idas, u. 100x200 m alal. Leiti savinõukilde, savitihendeid, šlakki, luisu ktk. ja loomaluud (AM 805:1–7). II a.t. algus. H. Pauts.
54. **Muhu maalinna sadamakoht.** Muhu maalinna Väikese väina poolses küljes. Avastati mullapuuri ja fosfaatanalüüside abil. M. Mägi, V. Kadakas.
55. **Suuremõisa leiukoht.** Suuremõisa külas; Silma ja Sildu talu põldudel. Leiti pronkssõrmus, savitihendeid, šlakki ja tulekiviese (AM 804:1–4). II a.t. H. Pauts.

MUSTJALA

56. **Pahapilli I kiviaja asulakoht.** Pahapilli küla lähedal. Leiud TÜ 637. Rannasiirdekronoloogia ja savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. A. Kriiska.
57. **Pahapilli II kiviaja asulakoht.** Pahapilli küla lähedal. Leiud TÜ 638. Rannasiirdekronoloogia ja savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. T. Jonuks, A. Lepp, K. Martsik.
58. **Võhma II kiviaja asulakoht.** Võhma–Kuressaare maanteelt Tuiu poole suunduva tee ääres. Leiud TÜ 631. Rannasiirdekronoloogia ja savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. M. Roio, T. Jonuks, A. Lepp.
59. **Võhma III kiviaja asulakoht.** Võhma–Kuressaare maanteelt Tuiu poole suunduva tee ääres. Leiud TÜ 632. Rannasiirdekronoloogia ja savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. Leiti ka mõned killud hilisemat keraamikat. M. Roio, T. Jonuks, A. Lepp.
60. **Võhma IV kiviaja asulakoht.** Võhma küla lähedal. Leiud TÜ 633. Rannasiirdekronoloogia ja neoliitiliste savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. Leitud keraamika dateerib hilisema asustuse 9.–13. saj. M. Roio, L. Elliku, M. Jaigmaa.
61. **Võhma V kiviaja asulakoht.** Võhma küla lähedal. Leiud TÜ 634. Rannasiirdekronoloogia ja neoliitiliste savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. Leitud keraamika dateerib hilisema asustuse 9.–13. saj. M. Roio, L. Elliku, M. Jaigmaa.
62. **Võhma VI kiviaja asulakoht.** Võhma küla lähedal. Leiud TÜ 635. Rannasiirdekronoloogia ja neoliitiliste savinõukildude puudumise

järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. Leitud keraamika dateerib hilisema asustuse 9.–13. saj. M. Roio, L. Elliku, M. Jaigmaa.

63. Võhma VII kiviaja asulakoht. Võhma küla lähedal. Leiud TÜ 636. Rannasiirdekronoloogia ja neoliitiliste savinõukildude puudumise järgi otsustades on muistis hilismesoliitiline. M. Roio, L. Elliku, M. Jaigmaa.

64. Võhma rauasulatuskoht. Võhma–Kuressaare maanteelt Tuiu poole suunduva tee ääres. Leiti rohkesti šlakki ja düüsitükke (TÜ). 12.–14. saj. L. Elliku.

NISSI

65. Aruküla asulakoht. Kaasiku (end. Aruküla) külas; Anni ja Raudsepa talude vahel u. 350x100 m alal. II a. t. A. Kivistik.

66. Harku asulakoht. Harku küla tuumikus u. 330x150 m alal. I–II a. t. A. Kivistik.

67. Harku kultusekivi. Harku külas; Jaani–Jüri talust 130 m põhja pool. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.

68. Laitse asulakoht. Laitse külas; Luha ja Kraavi talude vahel u. 250x200 m alal. II a. t. I pool. M. Mandel, A. Kivistik.

69. Laitse kultusekivi. Laitse külas; Magaski talust 200 m lääne pool. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.

70. Odulemma asulakoht. Odulemma küla tuumikus, Miku ja Tammiku talude vahel u. 350x100 m alal. II a. t. A. Kivistik.

71. Odulemma I kultusekivi. Odulemma küla Tammiku talust 40 m kirde pool. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.

72. Odulemma II–IV kultusekivi. Odulemma küla tuumikus, Antsu ja Miku talude piiril, külatänavast 35 m põhja pool. I a. t. e. Kr. A. Kivistik.

NÕO

73. Järiste asulakoht. Järiste külas; Tartu–Valga maanteest 130 m kagus, Tartu–Valga maanteelt Nõkku viivast teest (vana Tartu–Valga mnt.) 70 m loode pool. End Järiste kõrtsist 650 m kirde pool. Ümbritsevast maapinnast tumedamat kultuurkihti on u. 360x140 m alal, kus leidub põlenud kive ja loomaluid. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 525). 13.–17. saj. A. Vindi.

74. **Kaasmaru asulakoht.** Kaasmaru külas; Nõgiaru teeristist 1,8 km kirdes, Tinni talu eluhoonest 160 m põhja pool, Laasna talu asemest 200 m idakagus. Ümbritsevast põllust tumedamat kultuurkihti täheldati u. 150x50 m alal. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 502). 13.–17. saj. A. Vindi.
75. **Lemmatsi asulakoht.** Lemmatsi külas; Tartu–Valga mnt. loodeküljel, kauplusest u. 90 m kirdes pool. Ümbritsevast alast tumedamat kultuurkihti, kus leidub põlenud kive, täheldati u. 120x80 m alal. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 515). 13.–17. saj. A. Vindi.
76. **Rõhu II asulakoht.** Rõhu küla tuumikust 1,8 km edela pool, Tartu–Viljandi maanteest lõunas, Pakla tallu viivast teest 50 m ida pool. Kultuurkihti on säilinud u. 130x80 m alal. Leiti rohkesti käsitsi vormitud keraamikat, sh. tekstiilkeraamikat (TÜ 609). I a.t. e. Kr. A. Vindi.
77. **Ränna asulakoht.** Ränna külas; Tartu–Viljandi maanteest 150 m lõuna pool, Tartu–Viljandi maanteelt Tartu–Valga maanteele suunduva tee läänepool. Ümbritsevast tumedamat kultuurkihti on u. 60x70 m alal, kus leidub põlenud kive ja loomaluud. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 514). 13.–17. saj. A. Vindi.

PAISTU

78. **Kiviküla külakalme.** Kiviküla külas; Jaagu–Jaani talust 350 m loode pool, Jürise talust 220 m ida pool, Vana Paistu kiriku tee lõunaküljel. Põllul, u. 120x50 m alal leidub inimluud. Muistis lokaliseeriti 1926. aasta kihelkonnakirjelduse teate põhjal. 13.–18. saj. A. Vindi.
79. **Laki asulakoht.** Laki külas; Holstrest Viljandi–Mustla teele viivast teest põhja pool, Tokerpilli talu tanumast lääne pool. Ümbritsevast oluliselt tumedamat kultuurkihti esineb u. 170x120 m alal, kus leidub põlenud kive, kivipurdu ja loomaluud. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 524). 13.–17. saj. A. Vindi.
80. **Pulleritsu I asulakoht.** Pulleritsu külas; Kullijärve edelaotsa juures, järve loodekaldal. Asulakoha kultuurkihti on näha kahe tumedama (u. 180x70 ja 40x40 m) laiguna. Leidub palju põlenud kivipurdu, šlakitükikesi ning põlenud ja põlemata loomaluutükikesi. Leitud keraamikast pärines enamik käsitsi vormitud savinõudest, sh kiila pinna anumatest (TÜ 507, 508). 9.–13. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
81. **Pulleritsu II asulakoht.** Pulleritsu külas; Kullijärvest 250 m lõuna pool, Viljandi–Mustla teest lõunas, Madde talu tanumast ida pool. Ümbritsevast tumedamat kultuurkihti täheldati 80x70 m alal. Kul-

tuurkiht sisaldab põlenud kive. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 543). 13.–17. saj. A. Vindi.

82. **Päidre keraamika leiukoht.** Päidre külas; Õisu–Loodi teest 300 m lääne pool, end. kolhoosi tööliste elumajadest lõunas. U. 150x60 m alalt leiti käsitsi ja kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 546). 11.–17. saj. A. Vindi.

PALAMUSE

83. **Varbevere sepikoja ase.** Varbevere küla tuumikus leiti rohke šlakiga laik. Keskaeg. J. Peets.

PÕLVA

84. **Kauksi külakalme.** Kauksi külas; Põlva–Räpina maanteest lõuna pool paikneva end. kõrtsihoone taga. Ehitustöödega on siit leitud inimluid. 13.–18. saj. H. Valk.

85. **Kioma külakalme.** Kioma mõisast 700–800 m lõunas, Turja e. Savimäe talu saunast kuni 150 m kirde ja 40 m ida pool heinamaal. 13.–18. saj. H. Valk.

86. **Navi asulakoht.** Navi külas; Leoski talu põllul, Tsopa järvest läänes. Leiti 16.–18. s. savinõukilde (AI 6213:1). A. Unt, A. Kiristaja.

87. **Navi külakalme “Kalmetemägi”.** Navi külas; Leoski talust põhjas, Navi–Raiste teest ida–kirdes. Kalmet on teehitusega rikutud ja idakülge on maha küntud. Leiti luid, pronksehteid, raudnaelu ja savinõukilde (AI 6213:2). 13.–18. s. A. Unt, A. Kiristaja.

88. **Tänassilma külakalme “Kalmeti mägi” ja ristiga kivi.** Tänassilma küla tuumikus teeristi all ning loodesse ja kirdesse viiva tee haru vahelises nurgas. Tee servast 5 m põhja pool, Vasserite talust u. 20 m idas on kalme peal ristiga kivi. 13.–18. saj. H. Valk.

PÄRNU

89. **Laadi asulakoht.** Laadi külas. Asulakohalt leiti tekstiilkeraamikat (PäM). I a.t. e. Kr. A. Kriiska, J. Kleimola.

PÖIDE

90. **Ardla sadamakoht.** Ardla külas, vana merelahe kaldal. Avastati mullapuuri ja fosfaatanalüüside abil. M. Mägi, V. Kadakas.

91. **Tornimäe sadamakoht.** Tornimäel; õigeusu kiriku aluse künka ida- ja kaguveerul. Muistise piirid täpsustati mullapuuri ja fosfaatanalüüsidega. M. Mägi, A. Kiristaja, A. Rudi.

RANNU

92. **Vehendi asulakoht.** 1996. aastal leitud Vehendi asulakoht osutus varem arvatust suuremaks. Ühtekokku esineb erineva intensiivsusega kultuurkihti u. 250x250 m alal. Kohati võib täheldada ka kündmisel hävitatud kolde- või ahjuasemeid. Leitud savinõukildude (TÜ 549, 550, 551) enamik kuulub varasesse metalliaega; väiksem osa pärineb hilisemast rauaajast või keskajast. A. Tvauri, A. Vindi.

REIGI

93. **Kõpu XIII kiviaja asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Ojaküla külas; Kõivasoost algava oja kaldal, Kõpu–Kiduspe ja Kõpu–Ristna maanteed ühendava tee ääres. Rannasiirdekronoloogia järgi on muistis neoliitiline. A. Vindi.
94. **Kõpu XIV kiviaja asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Ojaküla külas; Kõpu–Kiduspe ja Kõpu–Ristna maanteed ühendava tee ääres. Rannasiirdekronoloogia järgi on muistis neoliitiline. A. Vindi.
95. **Kõpu XV kiviaja asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Ülendi külas. Leitud savinõukillud seovad muistise kammkeraamika kultuuriga, mis koos rannasiirdekronoloogiaga dateerivad selle hilisneoliitiliseks. A. Vindi.
96. **Kõpu XVI kiviaja asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Kõpu külas. Rannasiirdekronoloogia järgi on muistis neoliitiline. T. Jonuks.
97. **Kõpu XVII kiviaja asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Mägipe külas; Kõpu–Ristna maantee ääres. Rannasiirdekronoloogia järgi on muistis hilisneoliitiline. T. Hamar.
98. **Kõpu küla Kõneste talu asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Kõpu külas Kõneste II kivikirstkalme ümber. Leiti käsitsi vormitud keraamikat. Metalliaeg. A. Vindi.
99. **Kõpu muinaspõllud.** Kõpu poolsaarel, Kõpu küla tuumikus, küla vaheteest ida ja kirde pool. Põllukivihunnikuid ja põllupeenraid on säilinud u. 16 ha alal. A. Kriiska.
100. **Ojaküla asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Ojakülas; mõlemal pool Kõpu–Kiduspe ja Kõpu–Ristna maanteed ühendavat teed. Koguti käsitsi- ja kedral valmistatud keraamikat. Metalli- ja keskaeg. A. Vindi.

- 101. Ojaküla muinaspõllud.** Kõpu poolsaarel, Ojakülas; kivikalmete ja asulakoha läheduses. Põllukivihunnikuid ja põllupeenraid on säilinud vaid u. 1,5 ha alal. A. Kriiska.
- 102. Suurepsi asulakoht.** Kõpu poolsaarel, Suurepsi külas. Kivikalmete vahelisel alal. Leiti kedral valmistatud keraamikat. 13.–17. saj. A. Vindi.
- 103. Suurepsi muinaspõllud.** Kõpu poolsaarel, Suurepsi külas; kivikalmete ja asulakoha ümbruses. Põllukivihunnikuid ja põllupeenraid on säilinud u. 13 ha alal. A. Kriiska.

RUHNU

- 104. Ruhnu kiviaja asulakoht.** Ruhnu saarel; Ruhnu kirikust u. 200 m kagus, Korsveinile suunduval edela–kirde suunalisel metsateel, omaaegse lahesopi põhjapoolsel kaldal. Leiti tulekivi- ja kvartsesemeid, kilde ning lihvimiskivi (AI 6217; 6225). Mesoliitikum. Ü. Tamla.

RÕNGU

- 105. Pedaste asulakoht.** Pedaste külas; Tartu–Valga maanteest u. 80 m ida pool, Tartu ja Valga maakondade piirist lõuna pool. Ümbritsevast tumedamat, veidi kivipurdu ja tellisetükke sisaldavat kultuurkihti leidub u. 80x80 m alal. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde ja Tartu piiskopi killing (TÜ 619). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

RÕUGE

- 106. Ala–Vagula asulakoht.** Ala–Vagula külas; Kivioja talu maal, Vagula järve kagukaldal. Muistis paikneb u. 150x50 m alal taluhoonetest idas, kuni Kivioja (Üraoja) suudmeni. Leiti keskaegset kedrakeraamikat, šlakki, savist võrguraskus ja põlenud luu (AI 6199). A. Kriiska, A. Kiristaja, Ü. Kärner, I. Orehhova, A. Raudoja.
- 107. Vagula kiviaja asulakoht.** Roosisaare külas; Kodsusaare talu maal, Vagula järve idakaldal. Asulakohaks on kõrgem liivane põld taluhoonetest lõunas, “Roosisaare tammest” u. 100 m kirdes. Leiti kammkeraamikat, tulekivi, kvartsi ja põlenud luu katke (AI 6200). A. Kriiska, A. Kiristaja, Ü. Kärner, I. Orehhova, A. Raudoja.

RÄPINA

- 108. Kirmsi keraamika leiukoht.** Kirmsi külas; Võuküla–Veerksu ja Võru–Räpina teeristist 200 m põhja pool, Võru–Räpina tee lääneküljel.

- Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 581). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
109. **Laaksaare külakalme.** Laaksaare külas; Rápina–Pedaspää teest Laaksaare sadamasse viiva tee lõunaküljel, teeristist u. 500 m ida pool, Mudsu talust u. 300–400 m idas. 13.–18. saj. H. Valk.
110. **Piiri keraamika leid.** Piirissaarel; Piiri külas; küla põhjaserval, Piirissaare põhjarannast 50 m kaugusel. Leiti üks imporditud savinõu kild (TÜ 587). 17. saj. A. Kraut, E. Russow, E. Tootsi.
111. **Pääsna asulakoht.** Pääsna küla tuumikus. Ümbritsevast märgatavalt tumedam kultuurkiht esineb u. 150x70 m alal. Laiguti esineb põlenud kive, kivipurdu ja söetükikesi. Leiti liivakivist ihumiskivi katkend ja rohkesti kedral vormitud dekoorita savinõude kilde (TÜ 580). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
112. **Pääsna külakalme.** Pääsna küla tuumikus, u. 60x50 m liivasel künkal. Kalme lokaliseeriti Eesti Rahva Muuseumi leiuteate põhjal. 13.–18. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
113. **Saare keraamika leiukoht.** Piirissaarel; Saare külasüdamikus, tee pealt liiva seest. Leiti mõned kedral valmistatud savinõude killud (TÜ 586). 13.–17. saj. A. Kraut, E. Russow, E. Tootsi.
114. **Tooni I asulakoht.** Piirissaarel; Tooni külas, piirivahikordonist 250 m kagus, saare idarannast 200 m edelas paarikümne meetrise läbimõõduga liivaauk, mille põhjast ja servadest leiti kedral valmistatud keraamikat (TÜ 584). Sellest liivaaugust mööduval ja Tooni külast Saare külla viival teel leidus samasugust keraamikat. Ilmselt pärineb teele veetud liiv mainitud liivaaugust või selle lähiümbrusest. 13.–17. saj. A. Kraut, E. Russow, E. Tootsi.
115. **Tooni II asulakoht.** Piirissaarel; Tooni küla lääneosas, piirivalvekordonist 200 m edelas aiamaadel. 80x20 m alal on nõrk kultuurkiht. Leiti kedral valmistatud keraamikat (TÜ 585). 13.–17. saj. A. Kraut, E. Russow, E. Tootsi.
116. **Vareste linnamägi.** Vareste külas; Võhandu jõe kõrgel idakaldal, Lauri veskist 300 m põhja pool. Linnamägi paikneb pikliku künka põhjaotsal. Linnamäge ümbritsevad kolmest küljest järsud nõlvad, neemikupoolne külg on läbi lõigatud selgesti eristuva valliga ja selle välisküljel paikneva madala kraaviga. Madalaid valle võib aimata ka teistel linnamäe külgedel. Õu on ebatasane ning kultuurkihti sealt ei leitud. Kirjandusmuuseumi rahvaluule arhiivi teate põhjal peeti kohta rahvapärimuses linnamäeks. A. Tvauri, A. Vindi.

- 117. Võiardi asulakoht.** Võiardi külas; Viluste ojust 50–100 m lääne pool, Ruusa–Soohara tee kaguküljel. U. 300x60 m alal täheldati kultuurikihti, mis on ümbritsevast põllust märgatavalt tumedam. Eriti palju põlenud kivipurdu on asulakoha ojapoolses osas. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 579). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
- 118. Võuküla külakalme.** Võuküla külas; teeristist 150 loode pool, Tsirna talu eluhoonest u. 90 m idas, u. 100x60 m alal. Kalme lokaliseeriti Kirjandusmuuseumi rahvaluule arhiivi teate abil. 13.–18. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

SANGASTE

- 119. Kiviküla asulakoht.** Kiviküla külas; Tartu–Valga maantee idaküljel, maantee ja kõrgepingeliini ristumiskohast 450 m lõuna pool. Ümbritsevast maapinnast veidi tumedama värvusega kultuurikiht u. 150x100 m alal. Leiti kedral vormitud keraamikat ja pronksspiraale (TÜ 629). 13.–17. saj. A. Tvauri, M. Aun.
- 120. Restu asulakoht.** Restu külas, Sangaste–Otepää tee ja Restu–Pringi tee risti lääneküljel, Väike–Emajõe lõunakaldal. Tumehalli, põlenud kive ja kivipurdu sisaldavat kultuurikihti esineb 200x170 m alal. Leiti peamiselt käsitsi ja üksikuid kedral vormitud nõude tükke (TÜ 621). 9.–13. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
- 121. Sangaste asulakoht.** Sangaste külas; u. 80 m Sangaste kirikust põhja pool. Tumehalli värtvusega kultuurikihti täheldati u. 90x30 m alal. Leiti käsitsi ja kedral vormitud savinõukilde ning reinikeraamika katkend (TÜ 620). 9.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

SETUMAA, Irboska vald

- 122. Kolo asulakoht.** Kolo külas; Nikolai Kannu aiamaal. Kultuurikiht sisaldab keskaja keraamikat. M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 123. Mõla asulakoht.** Mõla külas; Mõla kiriku juures. Kultuurikiht 16.–18. sajandist. A. Kikkas.

SETUMAA, Lobodka vald

- 124. Baškiirova asulakoht.** Baškiirova külas; lõunapoolseima talu aiamaal ja põllul, Pihkva järve läänekaldal. Leiti hilisrauaaja kedrakeeramikat ja rauasulatusšlakki, savitihend, tulekivi ning kvartsi (AI 6239). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

125. **Haudjasaare asulakoht.** Haudjasaare külas; Oru ja Ustjuhhina talu aiamaal, Pihkva järvest u. 500 m läänes. Leiti hiliskeskaegset ja uus-aegset keraamikat, kvartsi, šlakki ja luukild (AI 6238). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
126. **Hõpõjärve I–II asulakoht ja kääbaskalme(?).** Lobodka külast 1 km lõunas, Hõpõjärve talu maal, Värskalahe läänekaldal. Talust 200 m lõunasse ulatuvalt kitsalt alalt lahe kaldal leiti 12.–13. , 15.–19. saj. keraamikat (AI 6253:1,3; 6287). Talust 250 m lõuna–edelas, metskonna suvila lähedal metsas on palju ümaraid kuhjatisi (kääpaid?). Lahe kaldal asuvasse pikka kuhjatisse (kääpasse?) tehtud šurfidest leiti viikingiaja keraamikat, põlenud (inim)luid ja šlakki (AI 6253:2). Samas leitud 12.–14. saj. kedrakeraamika annab tunnistust asulakohast. M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
127. **Karnova asulakoht.** Karnova (e. Karvanova) mäel, Värskast 450 m loodes, lahe idakaldal. Leiti 13.–16. saj. kedrakeraamikat (AI 6319). A. Kikkas, A. Kiristaja.
128. **Kremessova kääbaskalmistu(?) “Sõakääpä”.** Kremessova külast 200 m kirdes, Kremessova–Popovitsa teest läänes metsas on 5 ümarat ja 1 pikk kuhjatis. Viimast on lõhutud tee ehituse ja ühte ümarat kuhjatist kuivenduskraavidega. Šurfist leiti põlenud (inim)luid (AI 6285). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
129. **Kremessova II asulakoht.** Kremessova külast 500 m loodes, Värskalahe äärsel kõrgemal laugel künkal. Leiti 12.–16. saj. kedrakeraamikat, kivieseme katkend, tulekivi ja luu (AI 6258:1–2). A. Kikkas.
130. **Laossina I asulakoht.** Laossina külas; Ohvitserovi (end. Nõlviku) talu aiamaal, kalmistust idas ja külavaheteest põhjas. Leiti vara- ja hiliskeskaegset keraamikat, hilisrauaaja savist värtnakedra katkend, sulanud klaasi, tulekivi ja luu (AI 6242, 6280:2). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho.
131. **Laossina II asulakoht ja sepikoja ase.** Laossina külas; Sepingu ja Kadaka talu maal. Külast Pihkva järve pool, loode–kagu suunalisel kõrgemal seljakul on kultuurkiht mattunud 0,2–0,45 m paksuse liivakihi alla. Sepingu talu heinamaal asub maakividest nelinurkne sepikoja ase. Leiti 8.–10. saj. käsitsikeraamikat, 12.–16. saj. kedrakeraamikat, tulekivi, keraamilise eseme katkend, põlenud luu ning šlakki (AI 6280:1). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
132. **Lobodka asulakoht.** Lobodka külas; Järvemäe (end. Piho) ja Perve talu aiamaal, Värskalahe läänekaldal. Leiti 12.–19. saj. keraamikat (AI

- 6261; 6286). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 133. Lüübnitsa asulakoht.** Lüübnitsa külas; Mikoga talu nr. 17 b aiamaal, Pihkva järve läänekaldal. Leiti kesk- ja uusaegset kedrakeraamikat ning sulanud klaasi (AI 6237). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 134. Peresi asulakoht.** Peresi (e. Beresje) külas; Orlovi talu maal, kõrge-ma ala edelanõlval. Leiti hilist kedrakeraamikat, kvartsi, luid ja raud-eseme katkend (AI 6236). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 135. Podmotsa keraamika leiukohad (5).** Podmotsa küla; Kuulja lahe kaldalt, külast 650 m põhja-loodes leiti 12.–18. saj. kedrakeraamikat, savist ja kivist võrguraskusi, samuti külast 50 m põhjas ja 1250 m ida-kagus Velna kääbaste lähedalt veepiirilt (AI 6301). Keraamikat leiti ka Podmotsa külast u. 500 m ida-kagus Kuuliska sillast ja külast 250 m edelas, u. 150x50 m suuruselt alalt (AI 6284). Podmotsa külast 250 m edelas, kõrgemal liivasel männimetsaga kaetud alal, arvataval hävi-nud kääbaskalmel, leiti põlenud luukilde (AI 6284). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 136. Popovitsa II asulakoht.** Popovitsa külast 350 m lääne-loodes Värskalahe äärsel maismaaga kokkukasvanud saare põhjaosas. Leiti 15.–17. saj. keraamikat ja luid (AI 6260). A. Kikkas.
- 137. Saareküla asulakoht.** Saarekülas; Järve talu aiamaal, Saareküla järve lõunakaldal. Leiti 16.–18. saj. keraamikat, raudesemete katkeid, kvartsi ja šlakki (AI 6243). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 138. Suure-Korela II asulakoht, sepikoja- ja kirikuase.** Suure-Korela külas; Hüdsi ja Kukumäe talu aiamaal ja põllul, Piusa jõe läänekaldal. Asulakohalt leiti (10.)11.–16. saj. keraamikat, savitihendeid, lihvimis-kive, kvartsi, luid, pronksehete katkeid ja šlakistunud saviese (AI 6268; 6288:1–3). Samast, 5x5 m suuruselt alalt, arvatavalt sepikoja asemelt, korjati palju sepašlakki. Kukumäe talu hoonetest 100 m kir-des künkal on nelinurkne maakividest vundament. Kohaliku pärimu-se järgi asus siin vana Korela kirik. M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 139. Säpinä asulakoht.** Säpinä külas; Mäe talu nr. 4 maal, Piusa jõe kõr-gel läänekaldal. Leiti 14.–16. saj. kedrakeraamikat (AI 6289). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 140. Tona ristimänd "Ristipedäjäs".** Tona külas; teeäärses metsas enne lääne poolt külla sissesõitmist. Aastaid tagasi hävinud vana puu asemel on samas kõrval kasutusele võetud uus mänd, mille tüves on

märgata mitut hiljuti lõigatud risti kujutist. M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.

141. Tona II asulakoht. Tona külast u. 500 m lõunas, Värskas jahtklubi territooriumil, Värskas lahe läänekaldal. Kultuurikiht on mattunud 15 cm paksuse liivakihi alla. Leiti rooma rauaaja esimese poole tekstiil-keramik, 11.–17. saj. keraamikat, tulekivi, kvartsi ja luid (AI 6256:1–3; 6281). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.

142. Toomasmäe asulakoht ja keramika leiukoht. Toomasmäe külas; Prosti talu aiamaal, suurema künka idanõlval. Leiti hiliskeskaegset keramik ja luid (AI 6241:2). Keramika leiukohast 700 m põhjaloodes, Jaanimäe talu põllult korjati uusaegseid savinõukilde (AI 6241:1). Kultuurikihti ei olnud. M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

143. Toomasmäe külakalme. Toomasmäe küla lõunaservas paiknevast teeristist u. 20 m lõuna pool, Mikitamäele viiva tee idaküljel, kabeli (tsässona) aseme ümbruses. 13.–18. saj. H. Valk.

144. Varesmäe keramika leiukohad. Varesmäe külas; Laaneotsa talu aiamaalt leiti hilist keramik ja raudnael (AI 6240:1); Piiri talu aiamaalt leiti rauaaegne käsitsikeramika kild (AI 6240:2). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

145. Velna asulakoht. Velna külas; Pihlaka talu aiamaal. Leiti 13.–16. s. keraamikat, raudesemeid, kvartsi, tulekivi ja šlakki (AI 6244; 6266). M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho.

146. Võporsova asulakoht. Võporsova küla kirde osas, Värskas lahe läänekaldal. U. 100 m kauguselt järvest leiti rooma rauaaja teise poole tekstiilkeramik, 14.–16. saj. keraamikat, šlakki, savist võrguraskusi ja luid (AI 6259:1–2). A. Kikkas.

147. Võõpsu asulakoht. Võõpsu külas; Juuriku talu maal, Võhandu jõe kagukaldal. Leiti hilisrauaaja keraamikat, sepašlakki ja põlenud luu (AI 6235). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

148. Väike-Rõsna kiviaja asulakoht. Väike-Rõsna külas; Purika talu maal Värskas lahe idakaldal, 1996. a. kaevatud Väike-Rõsna II hilisrauaaja asulakoha piires. Kaevamistel saadud dateerimata tulekivi- ja kvartskildudele (AI 6110), lisandus tüüpilise kammkeramika servatükk (AI 6061:2) ja tulekivist nooleotsa katkend (AI 6282). Tüüpilise kammkeramika kultuur. M. Aun, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.

- 149. Värskas asulakoht.** Värskas; Saare ja Lutsu talu maalt, küla põhja- ja kirdeosast, Värskas maa-aluse kalmistu lähistelt leiti 12.–16. saj. keraamikad ja tulekivi (AI 6250:6–7). A. Kikkas.
- 150. Õrsava keraamika leiukohad (2).** Õrsava järve läänekaldalt, metskonna hoonete lähedalt leiti 13.–16. saj. kedrakeraamikad (AI 6252:2); järve idakaldalt, Kostkova oja suudme piirkonnast saadi 12.–16. saj. keraamikad (AI 6252:3). A. Kikkas.

SETUMAA, Pankjavitsa vald

- 151. Meremäe asulakoht.** Meremäest (203,8 m ü. m. p.) 250 m idakagus, Vahtseliina–Petseri maanteest u. 350 m lõunas, “Kuksina kõrgendiku” kõrgel kirdeserval, Merimägi külas, Meremäe talu aiamaal ja põllul. Leiti 12.–16. saj. keraamikad, tulekivi ja kvartsi (AI 6277). M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 152. Poksa asulakoht.** Poksa külas; A. Imala, Kõivo ja Poksamäe talu aiamaal ja põllul. Leiti 18.–19. saj. kedrakeraamikad, tulekivi ja põlenud luu (AI 6230:1–3). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 153. Tsirgu asulakoht.** Tsirgu külas; küla keskel tiikide ümbruses ja Vassilevski talu aiamaal. Kultuurkihist leiti 12.–16. saj. kedrakeraamikad, kvartsi ja raudnael (AI 6279:1–2). M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 154. Ulaskova asulakoht.** Väike–Ulaskova külas, kabelist (tsässonast) 30 m lõuna–edelas, tiigi ümbruses aiamaal. Leiti (17.)18.–19. saj. keraamikad (AI 6278). M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- 155. Vaarkali asulakoht.** Vaarkali külas; V. Bogovski talu aiamaal ja põllul, väikese oja lõunakaldal künkal. Intensiivsest kultuurkihist leiti (12.)13.–16. saj. kedrakeraamikad, kvartsi, tulekivi, luid ja sepašlaki (ääsi?) tükk (AI 6232). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

SETUMAA, Petseri vald

- 156. Kerbä asulakoht.** Kerbä külas; Kerbä ja Oru talu maal. Leiti 13.–16. saj. kedrakeraamikad, kvartsi, luid, sepašlakki ja pronksnööp (AI 6231:1–2). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
- 157. Obinitsa asulakoht.** Obinitsas leiti asulakoht Sõrmuse talu aiamaal ja põllul, Tuhkvitsa oja oru läänekaldal. Kultuurkihist saadi 12.–13. saj. keraamikad. Sillaotsa talu aiamaalt korjati 14.–19. saj. keraamikad,

- tulekivi kvartsi ja luid (AI 6273). M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
158. **Paloveere asulakoht.** Paloveere külas; Õllõkoa talu aiamaal. Leiti 16.–18. saj. ketrakeraamikad ja kvartsi (AI 6229). K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
159. **Serga ohvriallikas “Silmäläte”.** Suure–Serga külas; u. 250 m Tuhkvitsa (Serga) ojust allavoolu, läänekalda tihedas võsas. Silmi raviva veega allikale rahaohverdamise traditsioon jätkub tänapäevalgi. M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
160. **Serga “Kalmetemäe” leiukoht.** Serga küla maa–aluse kalmistu (“Kalmetemägi”) lääne– ja põhjaküljel, Vahtseliina–Petseri maanteest u. 50 m põhjas. Kalmest 10 m läänes, küntud põllult leiti 13.–14. saj. keraamikad, šlakki ja savitihendeid (AI 6275). A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, A. Unt.
161. **Suure–Serga asulakoht.** Suure–Serga külas; Uibu ja Savimäe talu aiamaal ning Nahtsõ (Anastasiia) kabeli (tsässona) ümbruses. Leiti 17.–19. saj. keraamikad (AI 6233). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
162. **Tailova asulakoht.** Tailova külas; kirikust ja kalmistust kirdes, preestri maja ümbruses, Pelska jõe kagukaldal. Kultuurkiht sisaldab 13.–17. saj. ketrakeraamikad. K. Kihno, A. Kiristaja.
163. **Tedrepalo linnamägi.** Kõõru külast 1 km põhja–kirdes, männimetsas “Tedrepalos”, Tilana (Talka) ojust 800 m kagus, sälkorgude vahelisel loode–kagu suunalisel neemikul u. 90x15 m alal. Linnamäe võib esialgu dateerida rahvasterännuaega. M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
164. **Tepja keraamika leiukoht.** Tepja külast 150 m kirdes asuval heinamaal, teel Tuhkvitsa (Serga) ojal asuval Silmalättele, leiti asulakoha servaalalt (17.)18.–19. saj. ketrakeraamikad (AI 6234). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.
165. **Tiirhanna asulakoht.** Tiirhanna külas; Rahusoovi talu maal, loode suunas langeval laugel künkaveerul. Leiti rohkesti (13.)14.–16. saj. ketrakeraamikad (AI 6245; 6274). M. Aun, A. Hõrn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
166. **Vinski asulakoht.** Vinski külas; Valli ja Kuslapuu talu aiamaal. Leiti 12.–16. saj. ketrakeraamikad, raudvõti, sepašlakki, tulekivi, kvartsi ja luid (AI 6228). M. Aun, K. Kihno, A. Kiristaja, M. Piho.

SUURE-JAANI

- 167. Kereme asulakoht.** Kereme külas; Sürgavere–Võivaku teest põhja pool, Mardi ja Remle talu vahel. Musta, intensiivset kultuurkihti täheldati u. 70x50 m suurusel alal. Leiti kedral vormitud savinõu tükk (TÜ 574). 13. –17. saj. A. Vindi.
- 168. Kildu asulakoht.** Kildu külas; Kildu veskist 1,3 km lõuna pool, Kildu küla läbivast teest ida pool. Ümbritsevast maapinnast tumedamat, põlenud kive sisaldavat kultuurkihti täheldati 200x30 m alal. Leiti käsitsi- ja kedral vormitud keraamikat (TÜ 572). 9.–17. saj. A. Vindi.
- 169. Kuhjavere maa-alune kalmistu.** Kuhjavere küla (end. Aimla mõis). Hävinud maa-aluse kalmistu asukohalt leiti 16.–17. sajandi pronks-ehte katkendeid ja münte (AI 6317:1–7). M. Tammet.
- 170. Kuiavere külakalme “Surnumägi”.** Tallinn–Viljandi maanteest 140 m idas, Pelda ojust 60 m ida pool, Tehvani talust 120 m põhjas u. 50x50 m künkal. Muistis lokaliseeriti Kirjandusmuuseumi rahvaluule arhiivi teate põhjal. 13.–18. saj. A. Vindi.
- 171. Liiduvère asulakoht.** Liiduvère külas; Oru talu asemest 100 m edelas, külavaheteest 50 m põhja pool. Ümbritsevast maapinnast tumedamat, põlenud kive sisaldavat kultuurkihti täheldati 60x50 m alal. Leiti kedral vormitud keraamikat (TÜ 573). 11.–17. saj. A. Vindi.
- 172. Mudiste asulakoht.** Tallinn–Viljandi teest 300 m lääne pool, külavaheteest edelas. Hallikat, veidi põlenud kive sisaldavat kultuurkihti täheldati u. 100x60 m alal. Leiti käsitsi ja kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 575). 9.–17. saj. A. Vindi.
- 173. Vastsemõisa asulakoht.** Vastsemõisa külas; Viljandi–Suure-Jaani teest 230 m edela pool, Vastsemõisa–Kõpu teest 200 m kirdes, tiigi kagukaldal. Ümbritsevast maapinnast tumedamat kultuurkihti täheldati u. 80x50 m alal. Leiti käsitsi ja kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 571). 9.–17. saj. A. Vindi.
- 174. Võhma väikeselohuline kultusekivi.** Võhma külas; Tallinn–Viljandi maanteest u. 10 m lääne pool, Toonu talust 110 m kagus. Kivil on 13 hästi säilinud lohku. I a.t. e. Kr. A. Vindi.

TARTU-MAARJA

- 175. Ihaste kiviaja asulakoht.** Tartu linn; Ihaste suvilarajoonis, Hipodroomi tänava lääneküljel, Emajõe terrassil. Šurfirmisel leiti tulekivi töötlemisjääke (TÜ 567). Hilismesoliitikum. A. Kriiska.

- 176. Ihaste kiviaja leiukoht.** Tartu linn; Ihaste suvilarajoonis, Salutähe tänava lõunaotsast leiti tüüpilise kammkeraamika kilde ja tulekivi-esemeid (TÜ 567). Leide sisaldav pinnas on siia toodud mujalt, võimalik, et Ihaste ratsabaasi ehitusplatsilt. Keskneoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi.
- 177. Ihaste asulakoht.** Tartu linn; Ihaste suvilarajoonis, tallide ümbruses. Leiti kedral valmistatud keraamikat (TÜ). 13.–17. saj. A. Kriiska, M. Konsa.
- 178. Kavastu III asulakoht.** Kavastu (end Alevi) külas; Emajõest 50 m põhja pool, Välja talust 250 m lõunas. U. 150x50 m alal täheldati eriti nõgist, palju põlenud kive ja nende purdu sisaldavat kultuurkihti. E. Tootsi.
- 179. Veibri kiviaja asulakoht.** Veibri külas; 160 m Emajõest põhja pool, 120 m kagu pool Tartu linna halduspiiri. Põllult, u. 190x80 m alalt leiti nõorkeraamiliste savinõude kilde, tulekivist kõõvits ja pajulehekujuline nooleots ning kristalsest kivimist talva toorik (TÜ 569). Hilisneoliitikum. A. Tvauri, A. Vindi.

TARVASTU

- 180. Kuressaare I asulakoht.** Kuressaare külas; Tarvastu jõest 180 m põhja pool, Kõva talu elumajast 350 m edelas. Ümbritsevast maapinnast vaevumärgatavalt tumedam kultuurkiht katab u. 150x80 m ala. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 505). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
- 181. Kuressaare II asulakoht.** Kuressaare külas; Tarvastu jõest 180 m põhja pool, Kõva talu elumajast 160 m lõuna–loode pool. Ümbritsevast maapinnast tunduvalt tumedam kultuurkiht katab u. 100x80 m ala, millel leidub põlenud kivipurdu. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 506). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
- 182. Mõnnaste asulakoht.** Mõnnaste külas. Ümbritsevast mullast märgatavalt tumedam kultuurkiht leiti u. 370x120 m suurusel alal. Laiuguti leidub sellel rohkesti põlenud kive ja kivipurdu. Leiti suure hõbedast rinnalehe kannaosa ja kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 562). 11.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

TORI

- 183. Kiisa asulakoht.** Endises Kiisa külas; Pärnu jõe paremal kaldal, Undi talu maal. Leiti kedral valmistatud keraamikat (PäM). 13.–17. saj. A. Kriiska, J. Kleimola.

184. Kuke asulakoht. Sindi linna lähedal, Pärnu jõe vasakul kaldal, Kuke talu maal. Leiti kedral valmistatud keraamikat (PäM). 13.–17. saj. A. Kriiska, J. Kleimola.

TÕSTAMAA

185. Ermistu keraamika leiukoht. Ermistu külas; Tõstamaa–Lõpe tee lääneküljel, endisest Tõstamaa vallamajast 250 m edela pool, magistraalkraavi lõunakaldal. Leiti mõned kedral valmistatud savinõude killud (TÜ 608). 13.–17. saj. A. Vindi, M.–L. Pihlak.

186. Linaküla asulakoht. Kihnu saarel, Linakülas Pärna talu maal. Leiud (Kihnu muuseum) dateerivad asulakoha 13.–17. saj. T. Jonuks, A. Lepp, M. Ots.

187. Mõisaküla asulakoht. Kihnu saarel, endise Mõisaküla alal, kiriku lähedal. Leiti käsitsi vormitud keraamikat (Kihnu muuseum). Raua-aeg. M.–L. Pihlak.

188. Rootsiküla asulakoht. Kihnu saarel, Rootsikülas Saare talu maal. Leiud (Kihnu muuseum) dateerivad asulakoha 13.–17. saj. A. Vindi, M.–L. Pihlak.

189. Tõhela asulakoht. Tõhela külas; Tõstamaa–Lõpe tee lääneküljel, Lauri talu aiamaadel ja Jaanimardi talust lääne pool põllul. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 606). 13.–17. saj. A. Vindi, M.–L. Pihlak.

URVASTE

190. Ala–Käiso asulakoht. Utita külas; Ala–Käiso talu põllul, Võhandu jõe idakaldal. Jõe süvendamisel leitud vasest kolmjalgnõu katkendeid ja puust vaiu (14 C– 15. s.); lisaks keskaegset keraamikat, šlakki ja kivist eseme katkend (AI 6214). A. Unt, A. Kiristaja.

191. Majala II asulakoht. Majala (end. Suure–Majala) külas; Kõvaski talu aiamaal. Muistis asub Halli talu kalmest u. 250 m kagus, Lõõdla järve kõrgel kirdekaldal. Leitud keskaegseid savinõukilde (AI 6215). A. Unt, A. Kiristaja.

192. Säre asulakoht. Säre külas; Hanni talukohast kirdes, Valga–Petseri raudteest lõuna poole jääva talu aiamaal. Leiti (hilis)keskaja keraamikat (AI 6318). A. Unt.

VALGA

193. **Valga linna kultuurkiht.** Valga kesklinnas, Riia, Raja ja Sepa tänava vahelises kvartalis rajati proovišurf, millest saadi 16.–17. sajandile tüüpilist leiumaterjali – glasuurimata ja glasuuritud savinõude ja pruuni glasuuriga akantusornamendiga ahjukahli tükk, hollandi savipiipude fragmente ning klaasnõude kilde (TÜ 630). Kultuurkihi paksus uuritud kohas oli 1,4 m. A. Tvauri, A. Vindi, M. Konsa.

VARBLA

194. **Kidise asulakoht.** Kidise külas; Jaani talu maal ja sellest lõuna pool, külateest läänes. II a. t. I pool. M. Mandel, M. Tammet, J. Kastepõld.
195. **Käru asulakoht.** Käru küla tuumikus, u. 200x100 m alal. II a. t. M. Mandel, M. Tammet, J. Kastepõld.

STSELIINA

- Jõõveere asulakoht.** Kõo küla Jõõveere talu maal, Piusa jõe läänekaldal. Leiti 14.–18. saj. keraamikat ja luu (AI 6264, 6270). M. Aun, A. Hörn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho, A. Unt.
- Lindora asulakoht.** Lindora külas; end. Lindora kõrtsi lähedal, A. Djaperve talu maal. Leiti kesk- ja uusaegset keraamikat (AI 6265). A. Kikkas.
198. **Tabina II asulakoht.** Tabina külas; Tabina järve idakaldal asuvate talude aiamaadel, Obinitša–Võru maantee kirdes. Leiti 12.–16. saj. kedrakeramikat, pronksnööp, tulekivi ja põlenud luid (AI 6227). M. Aun, A. Hörn, K. Kihno, A. Kikkas, A. Kiristaja, M. Piho.

VILJANDI

199. **Kalmetu külakalme.** Kalmetu külas; kalmetu kauplusest u. 50 m ida poole jääval alal, magistraalkraavist lääne pool, Tartu–Viljandi maantee põhjaküljel. Kalme lokaliseeriti 1920. aastate kihelkonnakirjelduse teate põhjal. 13.–18. saj. H. Valk, A. Tvauri, A. Vindi.
200. **Saarepeedi asulakoht.** Saarepeedi külas; Naanu linnusest u. 270 m ida pool. Ümbritsevast alast tumedamat kultuurkihti esineb u. 200x70 m ala. Seal leidub rohkesti kiviklibu ja söetükikesi. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 528). 11.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.
201. **Saarepeedi külakalme.** Saarepeedi külas; Naanu linnusest umbes 120 m lõuna pool. Kalmistu ala on oletatavasti 270x130 m suurune

ala. Kalmet läbiva tee pervest leiti vähemalt kahe matuse jäänused. Ühe, osaliselt paljandunud luustiku rinnalt leiti tükk lagunenenud riidet ja vaskhaagid (TÜ 527). Muistis lokaliseeriti 1927. aasta kihelkonnakirjelduse põhjal. 13.–18. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

202. Savikoti asulakoht. Savikoti külas; Viljandi–Suure–Jaani teest 550 m ida pool, Savikoti–Pärsti teest 150 m lõunas. Ümbritsevast maapinnast tumedamat, põlenud kive sisaldavat kultuurkihti leiti 110x100 m alalt. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 570). 13.–17. saj. A. Vindi.

203. Tusti asulakoht. Tusti külas; Tănassilma jõest 40 m põhja pool, Tusti mõisast 900 m loode pool. Tumehalli laiguna esinev kultuurkiht katab u. 100x60 m ala, milles leidub põlenud kive ja kivipurdu. Leiti kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 565). 11.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

204. Verilaske II asulakoht. Verilaske külas; vahetult Viiratsi–Mõnnaste tee kirdeküljel, Härma jõest 350 m edela pool, Ruudivarese talust 100 m lõunas. Ümbritsevast maapinnast veidi tumedama laiguna eralduv kultuurkiht katab u. 100x80 m ala, milles on põlenud kive ja kivipurdu. Leiti kedral vormitud savinõude kilde ja pronksist spiraalsõrmus (TÜ 563). 11.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

205. Välgita asulakoht. Välgita mõisahoone ümbruses. Ümbritsevast maapinnast märgatavalt tumedamat kultuurkihti esineb u. 220x110 m alal, kus leidub põlenud kivipurdu. Leiti kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 529). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi.

VILJANDI

206. Noorema rauaaja leiukoht. Viljandi lossimägedes, ordulinnusest lääne pool paiknevatelt küngastelt leiti jäänuseid põlenud kive sisaldavast kultuurkihist, mis sisaldab käsitsi ning joon- ja lainja ornamendiga kedral valmistatud savinõude kilde (TÜ 603). 9.–13. saj. H. Valk.

VIRU-JAAGUPI

207. Rauasulatuspiirkond Saunakünka ja Pasivere vahelisel alal. Puna-soost (Saunakünkalt) lääne pool, liivaseljakul avastati rauatootmise jälgi 2–3 km pikkusel lõigul. Leiti šlakikuhje ja miiliauke. 7.–9. saj. J. Peets.

VIRU-NIGULA

208. **Kutsala I väikeselohuline kultusekivi.** Kutsala külas; end Viru-Nigula kolhoosi lautadest u 350 m kirde pool, Kutsalast Iilasse viivast teest u. 250 m kirdes. Kivil on 7 lohku. I a.t. e. Kr. T. Jonuks.
209. **Kutsala II väikeselohuline kultusekivi.** Kutsala külas; end Viru-Nigula kolhoosi lautadest u. 150 m idas. Kivil on 3 lohku. I a.t. e. Kr. T. Jonuks.

VÕNNU

210. **Lootvina asulakoht.** Lootvina külas; küla tuumikust lõuna pool, Lootvina-Vastse-Kuuste teest u. 80 m läänes. U. 150x150 m suurusel alal täheldati põlenud kivipurdu ja kedral vormitud savinõude kilde (TÜ 531). 13.–17. saj. A. Tvauri, A. Vindi, A. Raudoja.
- . **Sikamäe külakalme.** Mooste vallamajast 500 m Tartu poole, Sikamäe talu õunaaiast lõuna pool põllul, aiast 20–30 m kaugusel. Kalme lokaliseeriti 1921. aasta kihelkonnakirjelduse teate põhjal. 13.–18. saj. H. Valk.
- . **Vanamõisa asulakoht.** Vanamõisa külas, Ahja jõe loodekaldal, Ahja jõe ületavast Ahja-Rasina tee sillast 550 m põhja pool. Ümbritsevast alast märgatavalt tumedamat kultuurkihti esineb u. 190x90 m alal. Seal leidub rohkesti põlenud kivipurdu, söetükikesi ning loomaluutükke. Leiti kedral valmistatud joon- ja laineornamendiga savinõude kilde ning üksikuid käsitsi vormitud nõude fragmente (TÜ 511). 11.–17. saj. A. Tvauri, A. Raudoja.

ÄKSI

213. **Mullavere külakalme.** Mullavere külas; Ilmjärvest 70 m lõuna pool, Koltsi talust 120 m loodes, madalal, u. 70x70 m suurusel künkal. Kalme on tugevasti lõhutud. 13.–18. saj. E. Tootsi.
214. **Pirusi külakalme.** Sepa (end. Pirusi) külas; Laeva jõest 30 m lõuna pool, Kolga talust kirdes. Kalme on tugevasti lõhutud. Muistis lokaliseeriti Eesti Kirjandusmuuseumi teate põhjal. 13.–18. saj. E. Tootsi.
215. **Tabivere kivirist.** Tabivere alevikus; Tabiverest Pirusile viiva tee lääneservas, raudtee ülesõidukohast 350 m loodes, end. Kiviristi talu maal. 13.–16. saj. E. Tootsi.

ARCHAEOLOGICAL INVENTORIES OF 1997

Arvis KIRISTAJA, Andres TVAURI, Andres VINDI

In the course of archaeological inventories organized by the Institute of History, the History Museum,, the Board of Antiquities and the Chair of Archaeology of the University of Tartu in 1997, 234 new archaeological monuments were discovered: 146 settlement sites, 17 stone graves, 17 flat cemeteries, 17 cup-marked stones, 9 complexes of fossil fields, 4 harbour sites, 2 barrow cemeteries, 2 smithy sites, 2 hill-forts, 2 iron-smelting sites, a church site, a sacrificial spring, a sacrificial tree, a stone cross and a stone with a cross. Besides these, 20 sites were recorded, where pottery and artefacts were found (fig.).